

יום ב', כה' באלול תש"ס (25 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

ברוב הימים, בתוקף זכותי כעורך דפים אלה, עלי לבחור בין אירועים שונים ולהציגם בצורה מעניינת. לעתים, חסרים לי (עדיין) מקורות המעידים על אירועים לאותו תאריך. אך בחסדי ה' יתברך, אנו מצליחים למצוא חומר למחשבה... היום אינו אחד הימים שבו חסר לי, ולא מפאת מספר האירועים אלא משום חשיבותם!

היום הוא יום גם של התחלה וגם של סיום.

היום – לפני 5761 שנה – נברא העולם!

יום עשרים וחמישה באלול – לדעת ר' אליעזר (שאנו הולכים אחריו בכל חשבון המולדות והתקופות) – הוא יום שבו נברא העולם, ואותו יום נבראו שמים וארץ:

"בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ. והארץ היתה תוהו ובוהו וחושך על פני תהום, ורוח אלוקים מרחפת על-פני המים. ויאמר אלוקים יהי אור ויהי אור. וירא אלוקים את האור כי טוב, ויבדל אלוקים בין האור ובין החושך. ויקרא אלוקים לאור יום ולחושך קרא לילה, ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד."

היום הזה היה ששה ימים קודם שנברא האדם, ויום שנברא האדם ראש השנה היה. הרי יום ראשון למעשי בראשית – כה' באלול היה. יש נוהגים לקרוא בין תאריך זה לבין ראש השנה כל יום את הפסוקים המתארים את בריאת אותו היום שבבראשית, כפי שרשמנו לעיל. נשתדל לעשות כך בימים הקרובים.

כאמור, היום הוא גם יום של סיום: בעשרים וחמישה לאלול נשלמה חומת ירושלים שבנה נחמיה, כמו שכתוב: **"ותשלם החומה בעשרים וחמישה לאלול."** [נחמיה ו' 15] – וזאת הפעם היחידה שמופיע השם אלול לחודש זה בכל התנ"ך.

כשעלה נחמיה בן חכליה מן הגולה לירושלים וראה את העיר בחורבנה, חומותיה פרוצות ושעריה אוכלו באש, הוא דרש מן העם לבנות חומת ירושלים, ולא יהיו עוד חרפה לגויים. וצרי יהודה אשר מסביב, סנבלט החורוני, טוביה העמוני וגשם הערבי, הפריעו לבניין החומה וקשרו קשר לבוא להילחם בירושלים. ותיוודע לאנשי ירושלים מזימת אויביהם, ולא רפתה ידם, כי התפללו אל אלוקים והעמידו משמר יומם ולילה מפני אויביהם. **"הבונים בחומה והנושאים בסבל עומשים באחת ידו"** עושה

במלאכה והאחת מחזקת השלח. [נחמיה ד' 11]

וכשראו האויבים שבכך לא יוכלו להפריע לבוני החומה, התנכלו לנחמיה בעלילות שיטנה לרפות ידיו מן המלאכה. ומאת ה' היתה זאת כי נכשלו בכל מזימותיהם, והחומה הושלמה אחרי חמישים ושניים (52!) יום להתחלת המלאכה.

"ויהי כאשר שמעו כל אויבינו ויראו כל הגויים אשר סביבותינו ויפלו מאד בעיניהם וידעו כי מאת אלוקיננו נעשתה המלאכה הזאת." [שם ו' 16] והיה יום זה יום שמחה גדולה לישראל.

[ספר התודעה]